

PORSGRUNN KOMMUNE

AKTIV HELE LIVET

Kommunedelplan for idrett og
fysisk aktivitet 2017-2027

INNHold

04

01 Innledning

08

02 Overordnede føringer

12

03 Strategiske fokusområder

14

04 Delmål

22

05 Aktuelle tiltak i handlingsprogramperioden

26

06 Situasjonsbeskrivelse

30

07 Aktive medlemmer i organisert idrett

36

08 Idrettsanlegg

40

09 Evaluering av forrige plan

45

10 Anleggsutvikling - oversikt og prioriteringer 2018 - 2021

46

11 Oversikt over uprioriterte anlegg

01

INNLEDNING

Kommunedelplanen skal være et strategisk styringsdokument for idrett og fysisk aktivitet i Porsgrunn kommune de kommende 10 år. I tillegg er planen et viktig grunnlagsdokument knyttet til søknad om spillemidler. Planen er en revidering av eksisterende kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2009-2020.

Visjon:

Aktiv hele livet

Med dette legges til grunn tanken om et livslangt aktivitetsløp, hvor grunnlaget legges i barneårene. Planen tar dermed inn over seg både rammebetingelser, tilrettelegging, innhold og utvikling av idretten og muligheten for fysisk aktivitet for kommunens innbyggere.

Hovedmål:

Flere i fysisk aktivitet lengre

En aktiv livsstil gir dokumenterte positive helseeffekter, både fysisk, psykisk og sosialt. Hvordan innbyggerne er aktive er ikke vesentlig. Det viktigste er å være aktiv på en eller annen måte. Det kan være å spille fotball i et idrettslag, gå tur i skogen, sykle til jobb eller skate på fritiden med venner. Idretts- og aktivitetstilbud er også gode og viktige inkluderings- og integreringsarenaer.

Forskning viser at stadig flere trener og mosjonerer på fritiden. Likevel har det totale omfanget av fysisk aktivitet i befolkningen gått ned. Dette skyldes i stor grad at hverdagsaktiviteten har gått ned. Kommunen kan tilrettelegge for aktivitet, men det er hvert enkelt menneskes ansvar å være aktiv. Det handler om at det må legges til rette for at befolkningen velger å være fysisk aktiv.

Det er tilrettelagt for bred involvering fra lag og foreninger, idrettsråd, øvrige kommunalområder, elevråd, rådet for funksjonshemmede osv. I innledende arbeid med utkast til plan er det gjennomført to folkemøter for innspill og medvirkning. Planen har vært på høring i perioden 04.05.17-01.09.17.

Visjon

Visjonen for kommunens arbeid innenfor området idrett og fysisk aktivitet er: **Aktiv hele livet**

Porsgrunn kommune skal fortsatt ha fokus på barn og unges oppvekstvilkår og tilrettelegge for fysisk aktivitet. Dette gjelder både i skole/barnehagetiden, i nærmiljøet og via bredde i idretts og fritidstilbudet. Ved å legge til rette for gode aktivitetsvaner i tidlig livsfase er sannsynligheten større for at man også er aktiv som voksen noe som bidrar til bedre folkehelse generelt.

Hovedmål

Flere i fysisk aktivitet lengre

Kommunen ønsker å tilrettelegge for gode aktivitetsvaner tidlig i livet gjennom fokus på barn og unges oppvekstvilkår. Det er en utfordring at fysisk aktivitet i ungdomsårene synker. I planperioden skal det jobbes for flere aktive ungdom via redusert frafall i idretten, tilrettelegging både for

toppidrettssatsning og aktiviteter for lavterskel/ uorganisert aktivitet.

Et hovedfokus er å tilrettelegge for friluftsliv som er den største folkeaktiviteten. Dette gir grunnlag for livslang aktivitet som igjen bidrar til god folkehelse. Anleggsutviklingen skal støtte oppunder målet om flere i fysisk aktivitet lengre. Dette ved å i større grad fokusere på nærmiljøanlegg, friluftsanser, samt vedlikehold av eksisterende anlegg.

Ved etablering av nye anlegg skal det være fokus på flerbruksanlegg, særlig for å sikre bredde i aktivitetstilbudet og ivareta «mindre» idretter.

Med bakgrunn i dagens situasjon og ønsket utvikling har kommunen valgt følgende fokusområder i denne planperioden:

- Barn og unge
- Folkehelse
- Idrettsanlegg
- Toppidrett

Sammen om Porsgrunn

2.1. Kommunale føringer - kommuneplanens samfunnsdel

Porsgrunn kommune har visjonen «Sammen om Porsgrunn».

I kommunedelplanens samfunnsdel er det to særskilte satsningsområder;

- **Barn og unge**
- **Befolkningsvekst**

Innenfor området idrett og fysisk aktivitet vil det fokuseres på strategier og innsats som underbygger denne satsningen.

Knyttet til de konkrete målene i kommuneplanens samfunnsdel er det særlig relevant å bygge opp under:

En god kommune å bo i

Herunder gode oppvekstmiljø med mulighet for fritidsaktiviteter og fysisk aktivitet, aktivitet og helsefremmende tiltak i skole/barnehage, samt tilrettelegge for aktivitetsvaner som sykling, gange, friluftsliv osv. Fritidstilbudet innen idrett og andre frivillige organisasjoner sikrer aktiviteter for mange barn og unge også utenom barnehage- og skoletid.

En fremtidsrettet byutvikling

Ved å bidra til attraktivitet gjennom mulighet for opplevelser og tilbud, bl.a. i form av idrett og fysisk aktivitet. Tilrettelegge for at flere benytter sykkel og gange til transport. Tilgjengeliggjøre areal, områder og anlegg for friluftsliv og fysisk utfoldelse.

2.2. Kommunale føringer - handlingsplan for folkehelse

Porsgrunn kommune har vedtatt en Handlingsplan for folkehelse for perioden 2016 - 2019 hvor de overordnede målene er:

- «Være en kommune det er godt å bo i med gode muligheter for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap som fremmer helse, trivsel og livsglede.»
- «Gjøre helsefremmende valg lettere tilgjengelig og ha fokus på helsefremming og forebygging.»
- «Motvirke sosiale ulikheter i helse»

Arbeidet er inndelt i fem innsatsområder:

- Oppvekst og levekårsforhold
- Fysisk, kjemisk, biologisk og sosialt miljø
- Skader og ulykker
- Helserelatert adferd
- Helsetilstand

Mye av bakgrunnsinformasjonen og grunnlaget for folkehelseplanen er også relevant for kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Flere av innsatsområdene og tilhørende tiltak er med på å understøtte hovedmålet om «flere i fysisk aktivitet lengre».

2.3. Regionale føringer

«Hele Telemark i bevegelse!»

Telemark fylkeskommunes strategi for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016-2020 har som hovedmål: *«Flere telemarkinger og tilreisende som driver med idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.»*

Målsetninger i planperioden 2016 - 2020 er:

1. Flere energieffektive og fremtidsrettede idrettsanlegg
2. Skape gode forutsetninger for morgendagens toppidrettsutøvere i Telemark
3. Sikre friluftsområder for allmennheten
4. Bedre muligheter til fysisk aktivitet i nærmiljøet
5. Telemark skal bli et attraktivt fylke for store idretts- og friluftsanslag

Det er relevant å se til fylkets satsninger når kommunen skal legge sin strategi. Samarbeid med nabokommuner og fylkeskommunen er et viktig virkemiddel for å nå målene i perioden.

2.4. Kulturdepartementet

Kulturdepartementet har følgende krav til planlegging for anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som det skal søkes spillemidler til: "Anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som det skal søkes spillemidler til må være innarbeidet i en kommunal plan. Planen må være underlagt politisk styring i kommunen".

2.5. Øvrige grunnlagsdokumenter

- «Kunnskapsgrunnlag fysisk aktivitet» - Helsedirektoratet 2014
- "Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet" - Kulturdepartementet
- "Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet", Kulturdepartementet
- Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv 2014-2020 - En satsing på friluftsliv i hverdagen

2.6. Aktuelle lover

- Kulturlova
- Lov om friluftslivet
- Plan- og bygningsloven
- Lov om folkehelsearbeid

«Porsgrunn skal være en kommune det er godt å bo i med gode muligheter for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap som fremmer helse, trivsel og livsglede.»

Basert på overordnede føringer, samt beskrivelse av nåsituasjonen og utfordringer, har kommunen valgt følgende fokusområder i denne planperioden:

- Barn og unge
- Folkehelse
- Idrettsanlegg
- Toppidrett

Barn og unge er et generelt overordnet satsningsområde for kommunen. Knyttet til denne planen fremheves særlig betydningen av gode oppvekstmiljø, med mulighet for fysisk utfoldelse, og et bredt tilbud av fritidsaktiviteter som gir aktive og friske barn.

Planen legger vekt på at idrett- og fritidsaktiviteter er viktige arenaer for bekjempelse av sosialt utenforskap forårsaket av fattigdom og nedsatt fysisk og psykisk funksjonsevne.

I sammenheng med folkehelseplanen vektlegges verdien av økt aktivitet i befolkningen som helhet. Tilrettelegging for

friluftsliv og lavterskel aktivitet er sentralt i dette arbeidet. Tilgangen på anlegg for idrett og fysisk aktivitet har betydning både for aktivitetsnivået generelt, men også for hvilken type aktivitet som drives. Kommunen skal sikre en helhet, langsiktighet og bredde i tilbudet.

Om bredde skaper topp eller topp skaper bredde i idretten er omdiskutert. Toppidrett har også et aspekt knyttet til attraktivitet og omdømme som kan bidra positivt for kommunen. Det ønskes at kommunen har et bevisst standpunkt til hvorvidt vi skal legge til rette for toppidrettssatsning i Porsgrunn, og i hvilken grad.

Overordnede strategier:

1. Aktive barn som gis mulighet for fysisk utfoldelse i sitt nærmiljø
2. Flere ungdom i fysisk aktivitet lengre
3. Fokuserer på friluftsliv og «nærtur-tiltak» for folk flest
4. Bidra til å muliggjøre toppidretts-satsning i kommunen
5. Prioritere nærmiljøanlegg, friluftsområder og vedlikehold, samt fokusere på flerbruksmuligheter, miljøprofil og bredde i nye anlegg
6. Bedre rammebetingelser for idretten via tilskudd til drift og investering

Framdrift og handling

1. Aktive barn som gis mulighet for fysisk utfoldelse i sitt nærmiljø

Det er i barneårene gode aktivitetsvaner bygges. Status viser at mange barn er aktive medlemmer i idretten, og det er viktig å opprettholde dette. Samtidig er det mange barn som ikke oppfyller målet om minimum 60 minutters fysisk aktivitet per dag. Det må derfor en bred tilnærming til for å støtte opp under målet. Det er viktig at det bygges arenaer i nærmiljøet som vil være samlingsplasser for barn og unge. Idretts- og aktivitetstilbud er også gode og viktige inkluderings- og integreringsarenaer.

BARN (6-12 ÅR)

1. Videreføre gratis leie av idrettsanlegg for barn/unge

2. I samarbeid med lag og foreninger sikre et bredt tilbud av fritidsaktiviteter for barn

3. Opprettholde andelen aktive medlemskap blant barn i idretten

4. Bidra til at barn er fysisk aktive i henhold til anbefalingene (minimum 60 minutter i løpet av dagen), herunder økt fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i skole/barnehage

5. Bidra til at anlegg og aktivitet tilrettelegges for inkludering og mangfold

2. Flere ungdom i fysisk aktivitet lengre

Det fysiske aktivitetsnivået synker jevnt fra barneårene og inn i voksenlivet og bare halvparten av 15-åringene er tilstrekkelig fysisk aktive. Vi ser også at frafallet i idretten er en utfordring i ungdomsårene. Det er nødvendig å skape attraktive tiltak for fysisk aktivitet for målgruppen i samspill med ungdommen selv.

UNGDOM (13-18 ÅR)

6. Videreføre gratis leie av idrettsanlegg for barn/unge

7. Tilrettelegge for økt tilbud om uorganisert, lavterskel og mindre konkurransepreget aktivitet for ungdom i samarbeid med idretten

8. Videreføre ordningen med idrettsstipend for ungdom

9. Bidra til at ungdomsskolene har «sportsutstyr» for å stimulere til aktivitet i skoletiden.

10. I samarbeid med Porsgrunn Idrettsråd sette fokus på å redusere frafall i ungdomsidretten

11. Tilrettelegge for anlegg som tiltrekker ungdom, både i nærmiljøene og sentrum

12. Bidra til at anlegg og aktivitet tilrettelegges for inkludering og mangfold.

13. Bidra til at barn er fysisk aktive i henhold til anbefalingene (minimum 60 minutter i løpet av dagen), herunder økt fokus på fysisk aktivitet og friluftsliv i ungdomsskolen

3. Fokuserer på friluftsliv og «nærturtiltak» for folk flest

Friluftsliv er den mest vanlige formen for aktivitet for befolkningen generelt, og for voksne og eldre spesielt. I et folkehelseperspektiv er det naturlig å legge til rette for ytterligere muligheter for fysisk aktivitet i friluftsområder.

FOLKEHELSE

14. Legge til rette for «kortreist» trening og friluftsliv og bidra til at turløypenettet videreutvikles

15. Stimulere til bruk av sykkel, gange og fysisk fremkommelighet

16. Utnytte eksisterende treningsfasiliteter bedre både for organisert og uorganisert aktivitet

17. Bidra til at flere får mulighet til å drive ikke organisert fysisk aktivitet i kommunale idrettsanlegg i samarbeid med idretten

18. Øke antall spillemiddelsøknader knyttet til friluftsanlegg

4. Bidra til å muliggjøre toppidrettssatsning i kommunen

Perspektiver innenfor toppidrett er knyttet både til den enkeltes mulighet for å satse innenfor sin idrett, samt toppidrett som attraksjon, inspirasjon og identitetsbygger. Det er i dag flere idrettsmiljøer i kommunen som har utøvere/lag på nasjonalt nivå, noe som gir grunnlag for en videre satsning.

TOPPIDRETT

19. Tilrettelegge for konkurranser lokalt for unge idrettsutøvere på nasjonalt nivå

20. Utvikle en strategi for kommunal medvirking til toppidrettssatsning i samarbeid med Idrettsrådet

21. Bidra til bedre rammebetingelser og tilskudd tilknyttet toppidrett

22. Legge til rette for avvikling av minimum en årlig lokal konkurranse med nasjonal profil innenfor idrettsgrener med lokale unge toppidrettsutøvere

23. Bevare idrettslinja i Porsgrunn

5. Prioritere nærmiljøanlegg, friluftsområder og vedlikehold, samt fokusere på flerbruksmuligheter, miljøprofil og bredde i nye anlegg

Porsgrunn kommune har nettopp vedtatt bygging av ny svømme- og idrettshall. Dette er et kjærkomment tilbud til både innbyggerne og til idretten. Anleggsdekningen generelt i kommunen er på linje med landet, men det varierer mellom ulike idretter. Samtidig er anleggsdekningen ikke tilstrekkelig med tanke på antall innbyggere og antall aktive. I tillegg foregår økt boligutvikling i kommunen, som forhåpentligvis vil medføre befolkningsvekst de kommende årene. Når vi samtidig vet at aktivitetsnivået i Porsgrunn i flere idretter er under landsgjennomsnittet, så vil det også i årene fremover være behov for oppgradering og utvidelse av anleggskapasiteten.

ANLEGG

24. Sikre et bredt aktivitetstilbud for befolkningen

25. Sikre et godt helhetlig svømmetilbud

26. Kommunens anleggsdekning tilrettelegger for et aktivitetsnivå innen den enkelte idrett tilsvarende landssnittet eller høyere

27. Etablere flere nærmiljøanlegg med fokus på aktivitet for barn og unge

28. Rehabilitering og vedlikehold av eksisterende anlegg

29. Økt tilrettelegging for turstier og friluftsliv

30. Sikre miljøprofil og universell utforming på nye og eksisterende anlegg

31. Bidra til Interkommunalt samarbeid knyttet til etablering av større anlegg

32. Sikre arealer for idrett og friluftsmål gjennom kommuneplanens arealdel

33. Opprettholde Spillemiddelfondet som et viktig virkemiddel for anleggsutvikling

I kommende planperiode skal det realiseres to store idrettsanlegg på Kjølnes med ny svømmehall og dobbel idrettshall. I tillegg ferdigstilles ny hall i Brevik. Anleggsutvikling utover dette ønskes rettet mot rehabilitering, vedlikehold, etablering av nærmiljøanlegg og friluftstiltak, samt ivaretagelse av idretter som styrker bredden i tilbudet.

Av større anleggsbehov i perioden fremheves rehabilitering/gjenbruk av eksisterende svømmehall på Kjølnes med mål om etablering av en turn/basis/kampsport-arena. Dette vil styrke anleggssituasjonen til de aktuelle idrettene, men også få positive ringvirkninger for øvrige hallidretter da de frigjør kapasitet i ordinære idrettshaller. I tillegg ønskes det å iverksette bygging av planlagte idretts- og nærmiljøanlegg som er «selvfinansiert» av idretten uten kommunal andel.

Det foreligger per i dag en beskjeden kommunal sum til investering i idrettsanlegg. For å kunne prioritere ønsker og behov for anlegg som forutsetter en kommunal andel, må det derfor i første omgang vurderes

en økning av den kommunale investeringsrammen. Det vil derfor fremmes en egen sak med utredning av anleggsbehov med tilhørende finansiering, basert på vedtatte mål og strategier i denne planen. Anleggsplanen skal omfatte både kommunale og privateide anlegg.

Det vil årlig gjennomføres revidering av liste over prioriterte anlegg for spillemidler i henhold til overordnede mål og tilgjengelige midler.

[Se vedlagte liste med oversikt over anleggsplaner og -ønsker \(kap. 10 og 11\).](#)

I tillegg arbeides det med interkommunalt samarbeid knyttet til regionale anlegg, både eksisterende og evt. nye. For Porsgrunn er det aktuelt med samarbeid rundt egne anlegg innenfor eksempelvis vannsport og tennis, og evt. utvikling/etablering av en ny regional friidrettshall på Kjølnes, ref. rapport fra Telemarksforskning med behovsvurdering og anbefalinger for anlegg i Grenland.

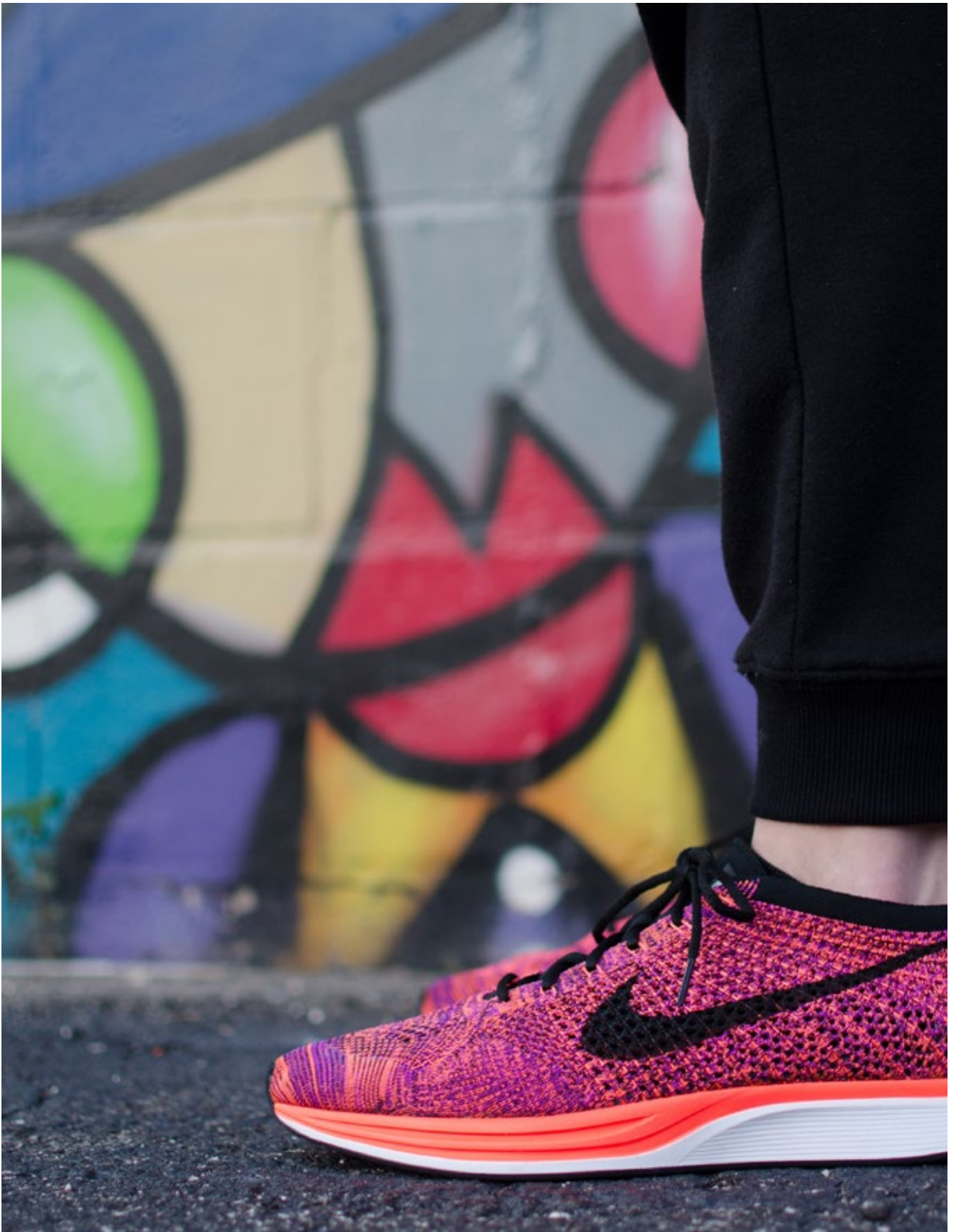
6. Bedre rammebetingelser for idretten via tilskudd til drift og investering

Kommunen har lavere driftsutgifter til idrettsbygg per innbygger enn kostragruppe 13. Det bør tilstrebes ytterligere bidrag til investering i anlegg for økt aktivitet. Det bør være et grunnleggende prinsipp at idrettslagene har sitt hovedfokus på aktivitet og at oppgaven med drift av anleggene ikke skal hindre ønsket aktivitetsutvikling.

Idrettsklubbene etterlyser en kommunal medfinansiering knyttet til videreutvikling av privateide anlegg. En relativt sett liten kommunal andel vil utløse både spillemidler (1/3) og mva-komp, som sammen med idrettslagenes egenandel ville medført økt anleggsutbygging for kommunen. Gjennom aktiv økonomisk støtte til idrettslag som bygger anlegg selv, kunne også spillemiddeltilskuddet til kommunen vært større.

Idrettslagene har et ønske om at kommunen økonomisk likestiller private og kommunalt eide anlegg ved økt driftsstøtte til privateide anlegg. Dette for å sikre at verdiene i privateide anlegg blir opprettholdt. Det vil da kunne medføre at kommunen får større bruksrettighet til også de privateide anleggene.

Det bør i planperioden utredes mulighet for justering av dagens tilskuddsordninger og satser/nivå for kommunalt bidrag.

Aktuelle tiltak

For å understøtte målene i planen er det konkretisert noen aktuelle tiltak i kommende planperiode. I tillegg vil handlingsprogrammet og virksomhetsplanen for det enkelte år omtale nærmere hva som skal gjennomføres. Dette vil være et levende dokument i sammenheng med øvrige aktiviteter og mål innenfor til enhver tid gitte rammer.

2018

BARN

Videreføre prosjekt «aktive skoler», herunder iverksette prosjekt «liv og røre» i barneskolen

Samle og synliggjøre informasjon om muligheter for fritidsaktiviteter i kommunen

Videreutvikle samarbeid med enkeltklubber for økt fokus på inkludering og integrering.

UNGDOM

Etablere «åpen hall» for ungdom

I samarbeid med elevråd og ungdomsråd kartlegge ønsker og behov for idrettsutstyr til skolene

FOLKEHELSE

Etablere samarbeid med Porsgrunn og omegn turistforening og Grenland friluftsråd om konkret utvikling av prioriterte friluftsområder.

Tilpasse reglement for utleie til dagens utfordringer (eks. lavterskel-tilbud)

TOPPIDRETT

Etablere samarbeid med Olympiatoppen avd. Vestfold og Telemark i samarbeid med Porsgrunn Idrettsråd

Initiere et samarbeid med idrettsrådet om utvikling av en strategi for kommunal medvirkning til toppidrettssatsning i kommunen

ANLEGG

Utrede behov, muligheter og kostnader for utvikling av idrettsanlegg med bakgrunn i strategier og mål.

Planlegge drift av ny svømme- og idrettshall med tilhørende tilpasning av organisasjonen.

Utrede og implementere digital løsning for utleie/ bruk av idrettsflater for optimalisering av bruken

Utarbeide plan for tiltak og virkemidler for miljøvennlige anlegg, inkl. forurensning med mikroplast.

2019

BARN	UNGDOM	FOLKEHELSE	TOPPIDRETT	ANLEGG
Videreføre prosjekt «Aktive skoler» og «Liv og røre»	Etablere «idretts-skole» / «try the sport» for ungdom i samarbeid med idretten/ idrettslinja	Etablere tilskudds-ordning/ gunstig fasilitering for gjennomføring av lokale arrangement/ konkurranse for lokale utøvere på nasjonalt nivå	Etablere samarbeid med Olympiatoppen avd. Vestfold og Telemark i samarbeid med Porsgrunn Idrettsråd	Sikre drift og utnyttelse av ny svømme- og idrettshall
Etablere årlig arrangement «idrettens dag» for alle elever i grunnskolen i samarbeid med idrettslinja	Utvikle arrangement for ungdom i våre idrettsanlegg (eks. badedisko) i samarbeid med ungdom og aktuelle aktører	Forenkle søknadsprosedyrene om tilskudd fra Porsgrunn kommune	Utvikle en arrangementskalender/ plan for nasjonale konkurranser i Porsgrunn de kommende årene i samarbeid med idrettslagene/ idrettsrådet	Revidere plan for vedlikehold av idrettsanlegg og tilstrebe økte rammer
Etablere et trenerforum for barneidrett på tvers av idretter i samarbeid med aktuelle aktører	Øke rammen for tilskudd til lavterskelaktiviteter for ungdom	Utrede aktuelle nye tiltak i tråd med Folkehelseplanen		Innlemme kommunens gymsaler i idretts disponering av kommunens aktivitetsflater for økt utleieareal og helhetlig tildeling/ bruk

2020

BARN	UNGDOM	FOLKEHELSE	TOPPIDRETT	ANLEGG
Etablere idretts-skole for barn i alle bydeler i samarbeid med idretten	Etablere en møteplass som kompetansefora for ungdomstrenerne i samarbeid med idrettsrådet	Øke rammen for tilskudd til lavterskelaktiviteter for innbyggerne	Etablere toppidrettsstipend for å bidra til at lokale unge utøvere kan delta i nasjonale og internasjonale konkurranser.	Kartlegge behovet og utarbeide plan for etablering av nye nærmiljøanlegg og oppgradering/ etablering av friluftsanlegg
				Utrede mulighet for justering av dagens tilskuddsordninger og satser/nivå for kommunalt bidrag

Våre aktivitets- vaner

Anbefalinger for fysisk aktivitet

Barn og ungdom anbefales å være i fysisk aktivitet i minst 60 minutter hver dag, og aktiviteten bør ha både moderat og høy intensitet. Blant 6-åringene er over 90 prosent av guttene og over 80 prosent av jentene i fysisk aktivitet mer 60 minutter per dag. Blant 9-åringene er tallene synkende, og bare halvparten av 15-åringene er tilstrekkelig fysisk aktive.

Voksne og friske eldre anbefales å være fysisk aktive i minst 30 minutter hver dag, med moderat til høy intensitet. Moderat intensitet tilsvarer rask gange. For alle aldersgrupper kan aktiviteten deles inn i kortere perioder i løpet av dagen. Kun en av fem voksne og eldre i Norge tilfredsstiller disse anbefalingene til aktivitet.

Blue helmet

Blue helmet

Blue long-sleeved shirt

Blue long-sleeved shirt with logos: "SKAGEN SPÅRIBANK", "KJØKKEN", "EMHANGER", "GRØN", "HYKKEL BIER" (on sleeve)

Mountain bikes on a dirt trail

Fysisk aktivitetsnivå

Fysisk aktivitet har stor betydning for fysisk og mental helse, uansett om man er fysisk aktiv gjennom idrett, friluftsliv eller annen aktivitet. Flere og flere trener aktivt og ofte, og stadig færre trener aldri. Åtte av ti trener minst én gang i uka. Andelen som driver med styrketrening har økt mest de seinere åra. Skiløping, sykling og svømming er populært i alle aldersgrupper, mens styrketrening, jogging, alpinsport og alle typer ballsport har en relativt større andel unge utøvere.

Til tross for at stadig flere rapporterer at de trener og mosjonerer på fritiden, har det totale omfanget av fysisk aktivitet i befolkningen gått ned. Dette skyldes i stor grad at hverdagsaktiviteten har gått ned. Samfunnsutviklingen har imidlertid medført at både barn og voksne i stadig mindre grad trenger å være i aktivitet for å gjennomføre daglige gjøremål. Arbeidslivet har blitt mindre fysisk krevende, og det å forflytte seg fra sted til sted likeså. Utviklingen innen informasjonsteknologi har gjort at folk i større grad bruker tid på skjermaktiviteter og i mindre grad på fysisk aktivitet.

Barn og unge

Et gjennomgående trekk er at gutter har et høyere aktivitetsnivå enn jenter. Videre ser man at det fysiske aktivitetsnivået synker jevnt fra 6-årsalderen til 20-årene.

Fysisk aktivitet og sosial posisjon blant barn og unge er sammensatt. Når det gjelder fritidsaktivitet ser det ut å være en sosial gradient, barn med foreldre med høyere utdanning har et høyere aktivitetsnivå sammenlignet med barn med foreldre med en lavere utdanning.

Voksne

Objektivt registrert fysisk aktivitet viser samlet sett at 32 prosent av den voksne befolkningen oppfyller Helsedirektoratets minimumsanbefalinger for fysisk aktivitet. Dette er en økning av andelen som oppfyller anbefalingene med fire prosentpoeng siden 2008-2009. De mest populære aktivitetene blant voksne er gåing og turgåing. Andre populære aktiviteter er jogging, sykling og skiturer, styrketrening og aktivitet i treningsstudio. Kvinner har et høyere aktivitetsnivå enn menn. I aldersgruppen 20-64 år ser man at 34 prosent av

kvinnene og 29 prosent av mennene er tilstrekkelig fysisk aktive. Aktivitetsnivået holder seg stabilt i aldersgruppen 20-69 år, men synker etter dette. Kartleggingen viser også sosiale forskjeller. Det kommer tydeligst til uttrykk når man sammenlikner menn med kun grunnskoleutdanning med menn med høyere utdanning. Av menn i den høyeste utdanningsgruppen oppfyller nær dobbelt så mange anbefalingene.

Eldre

Eldre er en heterogen gruppe og det er store forskjeller i aktivitetsnivået mellom ulike grupper eldre med ulik funksjonsnivå. I aldersgruppen over 65 år oppfyller 34 prosent av kvinnene og 29 prosent av mennene anbefalingene.

I aldersgruppen 67-79 år var de vanligste aktivitetene blant dem som har vært fysisk aktive siste året var raske turer, skiturer, jogging og svømming.

Undersøkelse om fysisk aktivitet i Porsgrunn Kommune

Masterstudent Andreas Skogstad har i 2016 gjennomført en undersøkelse om aktivitetsvanene, barrierene for fysisk aktivitet og ønskene til innbyggerne i Porsgrunn kommune. 850 respondenter har svart og utvalget er representativt både i omfang, alder og fordeling på bydeler.

Kort oppsummert viser resultatene at folk er generelt ganske godt fornøyd med tilbudet i Porsgrunn og at veldig mange er flinke til å være i fysisk aktivitet. Imidlertid viser det seg at de største barrierene for at folk er fysisk aktive er:

- Prioritering
- Viljestyrke
- Egen motivasjon

Dette er et viktig funn med tanke på hvordan kommunen kan tilrettelegge for aktivitet, når hindringene primært er knyttet til individet selv.

Resultatene viser også at det folk ønsker seg mer av er:

- Turstier med lys
- Lavterskeltilbud for voksne
- Mer halltid for alle grupper
- Bedre svømmetilbud

Disse signalene må tas med i kommunens fremtidige arbeid med å få folk mer fysisk aktive.

Levekårsundersøkelsen

Ifølge Levekårsundersøkelsen 2016 oppgir 83 prosent av befolkningen i alderen 16 år eller eldre at de trener minst én gang i uka. Sammenlikner vi med tidligere målinger, er aktivitetsnivået i befolkningen klart høyere enn før: I 2001 var det 66 prosent som trente ukentlig, mens andelen var 73 prosent i 2004 og 2007.

Bare 5 prosent trener eller mosjonerer aldri. Denne andelen er mer enn halvert siden 2001. Dette viser at nordmenns levevaner blir stadig bedre.

Unge er mer aktive enn eldre. Mens mer enn 80 prosent av personer i aldersgruppen 16-66 år trener ukentlig, gjelder dette 75 prosent av dem som er over 67 år. Andelen som aldri mosjonerer, ligger mellom 2 og 5 prosent i aldersgruppene mellom 16 og 66 år, mot 12 prosent i den eldste aldersgruppen.

Eldre er mer aktive enn før. Aktivitetsnivået blant eldre har økt over tid, både blant menn og kvinner. Andelen kvinner over 67 år som trener ukentlig, har økt fra 51 prosent i 2001 til 73 prosent i 2016. Blant menn i samme aldersgruppe har andelen økt fra 61 til 77 prosent. I 2001 var det 26 prosent i denne aldersgruppen som oppga at de aldri mosjonerte, noe som er mer enn dobbelt så mange som i 2016. Den vanligste treningsaktiviteten blant de eldste er raske turer. En del eldre driver også med aktiviteter som sykling, langrenn og styrketrening.

Raske turer er også den mest utbredte formen for mosjon i befolkningen som helhet. 73 prosent oppgir å ha gått raske turer i løpet av de siste 12 månedene. Andre vanlige aktiviteter er styrketrening (40 prosent), jogging (39 prosent) og andre utendørsaktiviteter som sykling (36 prosent) og langrenn (35 prosent). Styrketrening er den aktiviteten som har økt mest over tid. Om lag 40 prosent hadde drevet med styrketrening i 2013 og 2016, mot 24 prosent i 2004. Jogging har også blitt mer utbredt i samme periode.

Selv om sykling og langrenn er populære aktiviteter, er andelen som har drevet med dette mindre enn ved tidligere målinger. Mens 35 prosent oppga å ha gått på skitur i 2016, var andelen 44 prosent i 2004. Andelen som har vært på sykkeltur, varierer mellom 36 og 47 prosent i perioden 2004-2016, men viser ikke en systematisk nedgang. Forskjeller i værforhold fra år til år kan være en faktor som påvirker andelen som driver med slike utendørsaktiviteter.

Mange unge trener med treningsapparater. Én av tre har drevet med spinning eller annen kondisjonstrening med treningsapparater i befolkningen som helhet. Denne treningsformen er populær både blant menn og kvinner, men er mer utbredt blant unge enn blant eldre. I den yngste aldersgruppen, 16-24 år, er det 53 prosent av mennene og 62 prosent av kvinnene som har drevet slik trening det siste året.

Friluftsliv

De mest populære aktivitetsformene er friluftslivsaktiviteter og egenorganisert utholdenhets- og styrketrening. Turløyper og større utmarksområder er de anleggstypene som flest voksne benytter seg av. Undersøkelser viser at store deler av befolkningen driver med friluftsliv. Nærmere 90 % av befolkningen driver med friluftsliv en eller flere ganger i året, og denne delen har vært stabil gjennom mange år. Omtrent to tredjedeler av landets befolkning, inkludert de lite aktive, ville foretrekke å gå turer i naturen og i nærmiljøet dersom de skulle bli mer fysisk aktive (Synovate 2012). Undersøkelser gir et positivt bilde av status for friluftslivet i den voksne delen av befolkningen, men den samme bruken ser vi ikke hos barn og ungdom. Av de som er mellom 15 og 19 år, er det mellom 15-20 prosent som benytter friluftslivsanlegg en eller flere ganger i uken, i motsetning til voksne som bruker slike anlegg 40-45 prosent en eller flere ganger i uken. I Porsgrunn står friluftslivsaktiviteter sterkt i befolkningen og i foreningslivet. Porsgrunn og omegn turistforening har 1250 medlemskap.

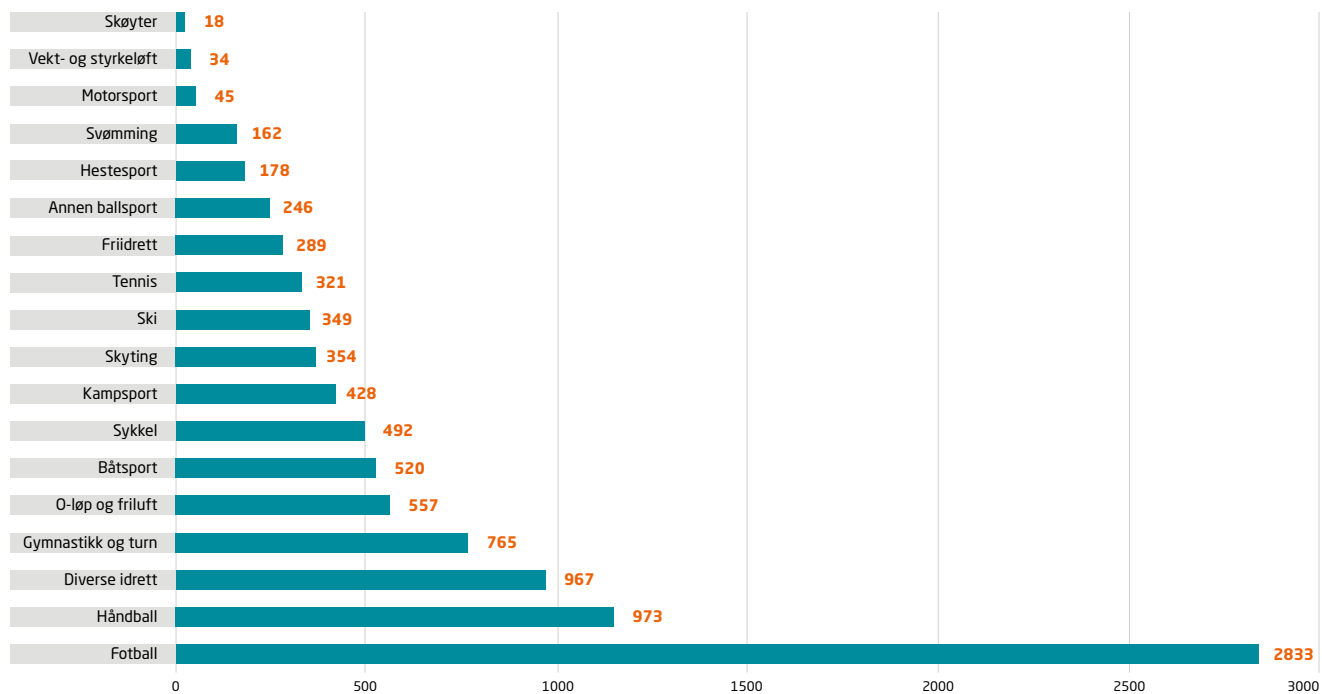
Aktivitet i idretten

Norges idrettsforbunds (NIF) årsrapport fra 2015 viser at det har vært en jevn økning i antall medlemmer i idrettslag nasjonalt de siste årene. Totalt antall medlemskap ved utgangen av 2013 var rundt 2 191 374 mot 2 186 000 i 2012, dvs. en samlet økning 0,2 prosent. Totalt sett er det 60 prosent menn og 40 prosent kvinner blant medlemmene.

Antall aktive innen ulike idretter i Porsgrunn kommune 2016

Medlemstall og utvikling i idrettslagene i Porsgrunn

Aktive medlemmer i organisert idrett

Det store flertallet av norske barn er med i norsk idrett på et eller annet tidspunkt, og mange deltar i flere idretter. Barn fra 6 til 12 år er den aldersgruppen som har flest aktive i norsk idrett. I denne aldersgruppen er det gjennomgående flere medlemskap i idretten enn individer i populasjonen. Fra 12-13 års alderen er det et jevnt fall i deltakelse i organisert idrett, som fortsetter gjennom tenårene. Dette forklares blant annet med at "idretten blir for seriøs og tar for mye tid".

Telemarsforskning har i 2015 utgitt «Norsk Idrettsindeks» med resultater fra Telemark. Dette er en årlig oversikt over idrettsaktivitet og anleggsdekning i norske kommuner, regioner og fylker. Relevante deler av rapporten legges til grunn i denne planen.

Rapporten viser at det er 44539 aktive i Telemark-idretten (26%). Det er 15 % lavere enn landsgjennomsnittet. Av disse er 10228 aktive i Porsgrunn av et innbyggertall på 35516 (28%). Dette er på nivå med kommuner i kostragruppe 13. (Larvik 10560 (29%), Sandefjord 10160 (29%), Tønsberg 13634 (31%) og Skien 11143 (28%).)

Ser vi på utvikling over tid, finner vi at aktivitetsandelen totalt sett er gått ned med 6 % i perioden fra 2006 til 2014 i Telemark. For landet for øvrig finner vi en svak oppgang på 2 %.

Aktiviteten blant barn (6-12 år) er i Telemark på 98 %. Dette er 15 % under landsgjennomsnittet. For Porsgrunn sin del er antall aktive medlemmer 105 %, som tilsvarer flere medlemskap per barn enn populasjonen i aldergruppa. Når det gjelder barn, har aktivitetsandelen økt kraftigere på landsbasis enn i Telemark. Telemark har hatt en økning på 5 % i perioden, mens landet for øvrig har hatt en økning på 13 %.

Blant ungdom (13-19 år) er aktivitetsandelen 56 % i Telemark, som er 14 % lavere enn landsgjennomsnittet. For Porsgrunn sin del er antall aktive unge medlemmer 62%, noe som er på nivå med landet (65 %). I ungdomsgruppa (13-19 år) har andelen aktive hatt tilsvarende nedgang i Telemark som på landsbasis (-10 %) i perioden 2006-2014.

Ser vi aktivitetstallene for Porsgrunn under ett for barn og unge så ligger vi noe under landsgjennomsnitt, i følge Telemarsforskning 8 %.

FOTBALL

Porsgrunn har stor aktivitet i fotballen med 2833 aktive. Det var i 2014 registrert 377 000 aktive fotballspillere i Norge, mens det i Telemark er 12547 registrerte. Ser vi utvikling av fotballspillere over tid fra 2006 - 2014 har Porsgrunn hatt den største økningen i Telemark i antall nye spillere (+ 486 aktive).

Blant barn 6-12 år er det registrerte 5173 aktive fotballspillere, mens i aldersgruppen 13 -19 år er antallet 3470. De største fotballklubbene i Telemark ligger i Porsgrunn med Urædd som den klart største og med IL Hei som en god nummer to.

SKI

Innenfor kategorien ski defineres i denne sammenhengen langrenn, skiskyting, snowboard, bob og aking. Mens Telemark er kjent som et skifylke, har derimot skiidretten svært liten aktivitet i Porsgrunn. Antall aktive innen ski i Porsgrunn er 1 % av andelen aktive i Telemark. Ser vi på antall aktive utøvere i alderen 6 - 12 år er andelen noe høyere med 4 %.

HALLIDRETT

Håndball er den største aktiviteten i hallene, ikke bare i Porsgrunn men i landet for øvrig. Andelen aktive håndballspillere er 3,2 % i Porsgrunn, som er høyere enn Telemark (2 %) og landet (2,3 %). Det er registrert 3450 håndballspillere i Telemark, hvorav 1145 i Porsgrunn.

Ser vi på andelen barn 6-12 år er andelen 20 %, mens for ungdom 11,5 %. Dette er høyere en landsnittet på henholdsvis 13,8 % og 7,1 %. Idrettslagene med fleste håndballspillere er Urædd håndball og Hei IL.

For annen ballsport som basket, volleyball, innebandy er andelen aktive 0,7 % mot 1,1 % i landet. Det er registrert 861 aktive innen disse idrettene i Telemark, hvorav 266 i Porsgrunn.

TURN OG GYM

Andelen aktive turnere i Porsgrunn er på 2,2 %, som er høyere enn både Telemark (2 %) og landet (1,9 %). Det er registrert 3431 aktive turnere og gymutøvere i Telemark. For barn og unge i Porsgrunn er andelen aktive utøvere på landssnittet. IF Pors turn er Porsgrunn største klubb innenfor gym og turn med 194 aktive.

KAMPSPORT

I kategorien kampsport defineres boksing, kickboksing, bryting, fekting og judo. Det er totalt registrert 1123 kampsportutøvere i Telemark. Porsgrunns andel aktive innen kampsport ligger på 1,2 % som er tilsvarende landet. Blant barn i alderen 6 - 12 år andelen aktive litt lavere enn landet, mens for ungdom noe høyere. Porsgrunn NTN taekwondoklubb er fylkets nest største kampsportklubb med 174 medlemskap.

SVØMMING

Telemark har 884 aktive svømmere. Blant fylkene vi sammenligner Telemark med, er det ingen som har lavere svømmeaktivitet. Den totale aktiviteten er størst i Porsgrunn, med sine 283 aktive svømmere, som er 0,8 % av befolkningen. Dette er 44 % under landssnittet. På landsbasis har svømmeidretten hatt en oppgang fra 2006 - 2014, mens det i Telemark er en nedgang både totalt og for barn. Imidlertid finner vi Porsgrunn på topp i Telemark blant barn og ungdom når det gjelder antall svømmere. Poseidon Svømmeklubb i Porsgrunn er med sine 187 aktive den største klubben.

SKØYTER

Med skøyter menes lengdeløping, ishockey og bandy. Totalt er det 311 aktive skøyteløpere i Telemark, hvorav 18 aktive i Porsgrunn. Både Telemark som helhet og kommunene i Telemark har en aktivitetsandel i alle aldersgrupper som ligger godt under landsgjennomsnittet.

FRIIDRETT

Det er registrert 2002 aktive friidrettsutøvere i Telemark, hvor den største aktiviteten er i Porsgrunn med sine 419 aktive medlemmer. Andelen aktive i Porsgrunn kommune ligger lavere enn landet både generelt og blant barn og unge.

Urædd friidrett og Eidanger friidrett er blant fylkets største friidrettsklubber. Rekrutteringen går bra i Telemark og har i perioden 2006 - 2016 økt med 26 % for barn og 27 % for unge. I Porsgrunn har økningen vært på samme nivå som i fylket for øvrig.

ORIENTERING OG FRILUFTSSPORT

I denne kategorien er det inkludert orientering, klatreklubber, hundekjøring og casting. Totalt er det 1878 aktive som driver med orientering og friluftssportrelaterte idretter i Telemark. Den største aktiviteten finner vi i Porsgrunn. Kommunen har 557 aktive som er 57 % høyere enn landsgjennomsnittet. Flertallet er aktive i Porsgrunn Orienterings lag.

Andelen aktive innen disse idrettene i Porsgrunn er 1,6 %, som er noe høyere enn landet på 1 %. I aldersgruppen 6 - 12 år er aktiviteten betydelig høyere enn landet, med 5,9 %, mot landet 2,2 %. Tilsvarende gjelder for ungdom med 2 % aktive, mot 1,6 % i landet.

TENNIS

Det er 902 aktive tennisspillere i Telemark. Andelen aktive i Telemark ligger 18 % under landsgjennomsnittet. Andelen aktive tennisspillere i Porsgrunn er 0,9 %. Ungdomsaktiviteten og andelen er imidlertid størst i Porsgrunn med 3 %, mot landet 1,5 %. Porsgrunn Tennisklubb med sine 276 aktive er Telemarks største.

DIVERSE IDRETTER

Det er en sammenslåing av mange små idretter. Ni av fylkets kommuner har aktive i denne kategorien. Den totale aktiviteten er størst i Porsgrunn. Her finner vi 967 aktive, hvilket utgjør 2,7 % av befolkningen, som er 74 % høyere enn landet på 1,5 %. I Porsgrunn

er Pors IF cheerleading store med 161 aktive, mens handicapidrettslaget har 89 aktive og Gladfoten Dans Porsgrunn har 77 aktive.

SYKKEL

Det er registrert 1541 aktive syklister i Telemark. Porsgrunn har 1,7 % aktive syklister som er litt høyere enn landets 1 %. Den største andelen av barn finner vi i Porsgrunn med 72 % over landsgjennomsnittet. Den største klubben i Porsgrunn er Eidanger IL sykkel med 216 aktive.

HESTESPORT

Andelen aktive innen hestesport i Porsgrunn er på 0,5 % som er på nivå med landet for øvrig. Det er 899 aktive i Telemark. Grenland ryttersportklubb er Telemarks mest aktive klubb med sine 178 medlemmer.

VANNSPORT

Vannsport er definert som seiling, padling, roing og vannski/-brett. I Telemark totalt er det registrert 864 aktive. Andelen vannsportutøvere er 1,5 % i Porsgrunn, mot 0,9 % i landet, som er 63 % høyere aktivitet. Det største vannsportmiljøet i fylket finner vi i Porsgrunn med sine 520 aktive, fordelt på Porsgrunn roklubb 23 aktive, Eidanger IL padling 29 aktive og Brevik Seilforening med 468 aktive.

FRILUFTSLIV

Det er definert som aktiviteter innenfor Den Norske Turistforening (DNT), Norges Jeger- og fiskeforbund, Jegerregisteret og Speiderforbundet.

Telemark har flest medlemmer i (DNT) med 54,1 % sammenlignet med utvalgte fylker. Andelen i Porsgrunn ligger på 45,2 %, som er litt lavere enn landet med 48,7 %. Blant registrerte som har betalt lisens finner vi 8765 jegere i Telemark, hvorav færrest jegere i Porsgrunn med 941 registrerte. Registrerte aktive innenfor speiderforbundet ligger på fylkessnittet i aktivitet.

Anlegg gir aktivitet

Målet til statens anleggspolitikk, gjennom spillemiddelordningen, er å bidra til at anleggsmassen samlet gir grunnlag for variert aktivitet over hele landet. Det skal bygges anlegg for idrettens behov for konkurranseanlegg, samtidig som det er viktig å legge til rette for lavterskeltilbud og egenorganisert aktivitet.

Anleggstyper som harmonerer med aktivitetsprofilen til barn og ungdom prioriteres spesielt. En sentral utfordring de kommende årene er å styrke og utvikle ungdomsidretten. Det er et fokus på å bedre anleggsutbyggingen som reflekterer ungdommens ønsker og behov.

Idrettsindeksen

«Norsk idrettsindeks 2015» utgitt av Telemarksforskning opererer med anleggspoeng per innbygger, og anleggspoeng per aktive, som er en indikator på anleggssituasjonen.

Antall anleggspoeng per innbygger viser at Telemark ligger 28 % over landsgjennomsnittet. Ser vi på anleggstettheten i kommunene i Telemark, er det kystkommunene som kommer dårligst ut, herunder

Bamble, Porsgrunn, Skien og Kragerø. Ser vi på anleggspoeng per aktive er Telemark 31 % over landsgjennomsnittet.

Når det gjelder anleggspoeng per aktiv finner vi at flere av kommunene som har svært høy aktivitet ikke har tilsvarende anleggskapasitet. Porsgrunn kommer dårligst ut i Telemark på dette punktet. Porsgrunn kommune har dermed anleggsdekning på linje med landet, men i forhold til både innbyggertall og antall aktive er anleggsdekningen totalt sett ikke god nok. Dette viser samtidig at Porsgrunn har høy aktivitet i forhold til antall anlegg.

Hva gjelder eierskap til idrettsanleggene skiller Telemark seg ut med et betydelig større idrettslig eierskap enn nabofylkene og landet.

FOTBALLANLEGG

Antall fotballanlegg per innbygger er 30 % høyere i Telemark enn i landet for øvrig. Porsgrunn kommune er registrert med 49 anlegg (binger, grus, gress, kunst osv). Porsgrunn ligger i anleggsdekning på fotball over landsgjennomsnittet, både i forhold til innbyggertall og antall aktive.

IDRETTSHALLER

Anleggstettheten av haller i Telemark er 28 % over landsgjennomsnittet. I likhet med de fleste kommuner i fylket, ligger Porsgrunn kommune med sine 36 hallflater på landsgjennomsnittet når vi ser på anleggsdekning i forhold til antall aktive.

SVØMMING

Anleggstettheten av svømmeanlegg i Telemark er 22 % høyere enn landsgjennomsnittet. Men ser vi anlegg opp mot antall aktive er situasjonen enda bedre stilt. For Porsgrunn sin del er anleggstettheten under landet i forhold til antall innbyggere, men over dersom vi ser i forhold til antall aktive.

DIVERSE ANLEGG

Anlegg for skiaktivitet finnes i kommunen i form av lysløyper og skileikeanlegg. Men det finnes ingen kunstsneanlegg som gir grunnlag for skisporten utover snøsesong.

Porsgrunn kommune har kun en naturlig isflate (i Brevik) til slik aktivitet, men mangler en kunstisbane. Kommunen har heller ingen golfanlegg. Det finnes ingen konkurransearena for kampsporter i Porsgrunn, og treningsfasilitene er utilstrekkelig. Når det gjelder orientering og friluftssport er det variabelt med registrerte anlegg, nettopp fordi aktiviteten foregår i friluftsområder. Kartdekningen er god, men vi mangler klatreanlegg og flere av arealene kunne vært oppgradert.

FRIIDRETT

Anleggssituasjonen i Telemark ligger over landsgjennomsnittet sett i forhold til antall aktive. Porsgrunn kommune har et oppgradert utendørs friidrettsanlegg som oppfyller kriteriene for å avholde nasjonale mesterskap. Det utredes en mulig interkommunal friidrettshall, lagt til Kjølnes området.

REGIONALE ANLEGG

Telemarksforskning har på oppdrag fra Telemarkfylkeskommune foretatt en behovsanalyse for regionale anlegg i Grenlandsregionen, «Norsk idrettsindeks 2016 – Resultater for Grenlandsregionen». Oppsummeringen i rapporten viser at aktivitetsandelen i Grenlandsregionen er 18 % lavere enn landsgjennomsnittet og lavere enn de fleste regionene vi sammenligner med. Ser vi på utvikling over tid, finner vi at aktivitetsandelen totalt sett har vært relativt stabil i perioden fra 2006 til 2015 i Grenlandsregionen.

Når det gjelder anleggssituasjonen er den relativt god i Grenland sammenlignet med utvalgte regioner og landsgjennomsnittet. Mens eierskapet i Grenlandsregionen er unikt sammenlignet med de andre sammenligningsregionene, med stort idrettslig eierskap til anlegg. Bredden av anlegg innen de ulike idrettene er på samme nivå som i de andre regionene.

Kommunene i Grenland har ulike styrker og svakheter når det gjelder anleggsdekningen innenfor ulike idretter. I et samarbeidsperspektiv kan disse forbedres på tvers av kommunegrensene. Porsgrunn er den eneste kommune som kan tilby et helårsanlegg innen tennis og har også regionens eneste roanlegg. Porsgrunn har også det beste tilbudet rettet mot hestesporten. Golf, alpin og hoppbakker er imidlertid idretter hvor kommunen har svakheter knyttet til anlegg. Ut ifra rapportens anbefalinger er det særlig fire områder som peker seg ut som aktuelt for samarbeid om anlegg; alpint, friidrett, motorsport og turn.

Realisere, evaluere, planlegge

Kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet 2009 - 2020 hadde som hovedmål:

«Porsgrunn kommune skal bidra gjennom gode rammebetingelser og økt fokus på samhandling legge til rette for at den enkelte kan drive fysisk aktivitet ut fra egne behov og ønsker.»

Delmålene var:

1. Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel.
2. Bidra til at anlegg og aktiviteter er tilpasset grupper som i dag driver lite fysisk aktivitet.
3. Økonomiske rammevilkår for frivillige organisasjoner på høyde med gjennomsnitt for kommuner en ellers sammenligner seg med (kostragruppe 13)
4. Få bedre kunnskap om befolkningens aktivitetsvaner, ønsker og barrierer for aktivitet - og formidle dette til relevante grupper.
5. Stimulere til en effektiv drift av foreningene og en samordnet effektiv drift av kommunale og foreningseide anlegg.
6. Satse på informasjon og samarbeid med sentrale aktører om en fysisk aktiv befolkning

Den forrige planen inneholdt ulike delmål knyttet til både rammebetingelser, aktivitet og økt kunnskap. Delmålene og tiltakene var mange og til dels omfattende, noe som har medført at måloppnåelsen er variabel. Idrettsavdelingen har vært under endring i perioden som også har medført noe redusert fokus på og oppfølging av planen. På noen områder har det vært en god utvikling mens for andre områder er det fortsatt potensiale for forbedring.

Generelt

Porsgrunn kommune har i perioden inngått en samarbeidsavtale med Porsgrunn Idrettsråd. Avtalen har til hensikt å sikre dialog mellom kommunen og lag- og foreningene, bidra til kontinuitet og forutsigbarhet for begge parter, samt å legge føringer for arbeidet mot felles mål for idretten i Porsgrunn. Utover dette er det opparbeidet et generelt godt samarbeid med det enkelte idrettslag.

Ordningen med gratis leie til trening for barn og unge i kommunale idrettsanlegg er videreført i perioden.

Porsgrunn kommune har etter eget initiativ utviklet et godt samarbeid med nabokommunene og fylkeskommunen på området fysisk aktivitet.

Det er innført et prøveprosjekt med svømmeskole i kommunen, samt at kommunalområdet oppvekst har hatt stort fokus på fysisk aktivitet i skole/barnehage.

Anleggene har gjennomgående hatt stabil drift og god tilgjengelighet for brukerne.

Kommunen har i gjeldende periode bidratt til oppgradering av gang- og sykkelstier samt areal for friluftsliv. I tillegg er det iverksatt flere lavterskelaktiviteter i samarbeid med idrettslag og andre aktører.

Anlegg

Følgende anlegg har blitt realisert/rehabiliterert og tildelt spillemidler siden 2009:

Ordinære idrettsanlegg

Anlegg	Tildelingsår	Eier	Tildelt
Vestsiden Flerbrukshall	12.01.2009	Porsgrunn kommune	2257000
Vallermyrene rideanlegg- Trenings- og oppvarmingshall	12.01.2009	Stiftelsen Vallermyrene Rideanlegg	1578000
Vallermyrene rideanlegg- Stall nummer 1	12.01.2009	Stiftelsen Vallermyrene Rideanlegg	1200000
Vallermyrene rideanlegg- Stall nummer 2	12.01.2009	Stiftelsen Vallermyrene Rideanlegg	1200000
Vallermyrene rideanlegg - kombinasjonsstall 5-6-7	22.10.2009	Stiftelsen Vallermyrene Rideanlegg	435000
Kjølnes kunstgressbane 11	12.11.2009	Urædd Fotballklubb	1503000
Kjølnesidrettspark - Uræddhallen flerbrukshall	12.11.2009	IF Urædd Allianse	427000
Vallermyrene rideanlegg grusbane dressur	14.12.2009	Stiftelsen Vallermyrene Rideanlegg	320000
Eidangerbanen kunstgressbane, omlegging til kunstgress	12.01.2011	Eidanger Idrettslag	1250000
Stridsklev svømmehall	13.01.2011	Porsgrunn kommune	2100000
Heibanen kunstgressbane	13.01.2011	Heistad Idrettsanlegg	1250000
Heibanen kunstgressbane	08.11.2011	Heistad Idrettsanlegg	1250000
Stridsklev svømmehall	10.01.2012	Porsgrunn kommune	2100000
Eidangerbanen kunstgressbane	10.01.2012	Eidanger Idrettslag	1250000
Bjørkedal Nord Orienteringskart	13.01.2012	Hauken IL	51000
Frednes idrettsplass fotballbane kunstgress	08.01.2013	Sundjordet Idrettsforening	1250000
Herøya idrettspark kunstgressbane 40x60m	08.01.2013	Herøya Idrettsforening	500000
Stridsklev - sosiale rom i svømmehall	08.01.2013	Porsgrunn kommune	400000
Pors Stadion bane 2, kunstgressbane	15.01.2013	Pors IF	1177000
Lagerbygg/garasje med ballvegg	18.10.2013	Brevik Idrettslag	354000
Frednes idrettsplass fotballbane kunstgress	07.01.2014	Sundjordet Idrettsforening	1250000
Pors Stadion bane 2, kunstgressbane	07.01.2014	Pors IF	1176000
Herøya idrettspark. Kunstgressbane 40x60m	13.01.2014	Herøya Idrettsforening	500000
Stridsklev idrettsanlegg kunstgressbane	13.11.2014	Stridsklev Idrettslag	1300000
Eidanger IL lagerlokale	19.11.2014	Eidanger Idrettslag	548000
Eidanger IL klubbhus inkl rom for møter og arrangement	11.12.2014	Eidanger Idrettslag	1000000
Kjølnes Idrettspark skatepark, bowl	15.01.2015	Porsgrunn kommune	700000
Kjølnes idrettspark skatepark, street	15.01.2015	Porsgrunn kommune	700000
Stridsklev idrettsanlegg kunstgressbane	16.12.2015	Stridsklev Idrettslag	1200000
Seivall småbåthavn, brygge 2	05.01.2016	Brevik Seilforening	700000
Eidanger IL Garderobeanlegg	11.01.2016	Eidanger Idrettsla	548000
Myrhaug Stadion Kunstgress mini	13.01.2016	Langangen Idrettslag	1000000
Nytt kunstgressdekke - Pors Stadion	14.01.2016	Pors IF	1000000

Nærmiljøanlegg

Anleggstype	Tildelingsår	Tildelte spillemidler
Stridsklev skole ballbinge	2009	Kr. 200.000,-
Langangen skole ballbinge	2009	Kr. 200.000,-
Brattås skole - aktivitetsløype	2009	Kr. 112.000,-
Vestsiden oppvekstsenter - skatescap og div.småanlegg	2009	Kr. 110.000,-
Brevik seilforening - jolleramper	2009	Kr. 53.000,-
Tveten sandbane anlegg	2011	Kr. 60.000,-
Sandøya skole - ballbinge	2011	Kr. 200.000,-
Linnajordet aktivitetspark - delprosjekt treningsplass	2013	Kr. 300.000,-
Linnajordet aktivitetspark - aktivitetsløype	2013	Kr. 251.000,-
Stridsklev IL skiløype/tursti	2013	Kr. 200.000,-
Tveten skole ballbinge 2	2013	Kr. 200.000,-
Stridsklev idrettsanlegg - minibane	2014	Kr. 264.000,-
Klevstrand skole - ballbinge	2015	Kr. 282.000,-
Linnajordet aktivitetspark - delprosjekt ballplass	2015	Kr. 108.000,-
O-kart Bjørntvedt 5	2015	Kr. 27.000,-
Nøklegård nærmiljøkart - Hauken IL	2015	Kr. 25.000,-
Eidangerbanen EIL - pump track - sykkel	2016	Kr. 114.000,-

Porsgrunn kommune har i perioden ikke gitt investeringsmidler til idrettslagenes anleggsprosjekter.

Økonomi

De økonomiske rammer for tildeling til idrettslagene har variert i perioden. Totale tilskudd per år ligger per 2016 på ca kr. 2,1 mill. I tillegg kommer verdien av gratis leie av idrettsanlegg til barn og unge. I hele perioden er tilskuddspostene til idrett og fysisk aktivitet videreført til tross for ulike innsparinger hvert år i hele perioden.

Tendensen de siste årene har vært en svak nedgang i andelen netto driftsutgifter til idrett i Porsgrunn. I Kostragruppe 13 har det vært en svak økning i netto driftsutgifter til idrett fra 2012, men snittet for Kostragruppe 13 ligger fortsatt lavere enn Porsgrunn.

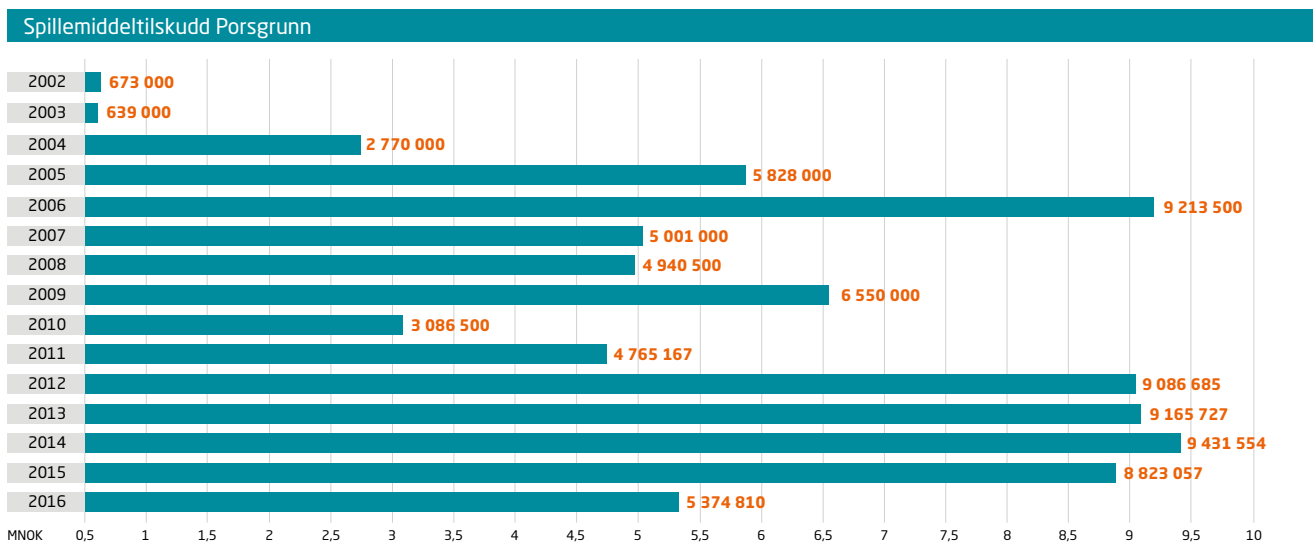
Netto driftsutgifter til idrett	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0805 Porsgrunn	12,4	10,5	25,5	12,7	12,5	11,5	11,2	10,5
EKG13 Kostragruppe 13	12,3	11,9	11,8	11,1	11,1	7,8	8,8	9,4

Porsgrunn kommune har lavere driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger enn kostragruppe 13. Tendensen har vært vedvarende i perioden. Årsaken kan være at kommunen har færre kommunaleide anlegg enn andre i samme kostragruppe.

Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0805 Porsgrunn	284	334	341	318	307	343	315	306
EKG13 Kostragruppe 13	290	331	336		399	488	453	518

Følgende samlede tilskudd er gitt idretten fra Porsgrunn kommune fra 2009 til 2016:

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
kr. 1 049 000,-	kr. 1 217 440,-	kr. 2 752 808,- (ekstrabevilling på kr. 1,5 mill til Vallermyrene Leir)	kr. 1 787 618,-	kr. 1 967 029,-	kr. 2 270 164,-	kr. 2 068 651,-	kr. 2 140 692,-

10. Anleggsutvikling - oversikt og prioriteringer 2018 - 2021

Liste med anlegg som allerede er prioritert og som har søkt spillemidler (gjentatte søknader)

Pri	Anleggstype	Eier	Sted	Bygge- start	Total- kostnad	Fordeling kostnader				Mottatte spillemidler	Drift pr. år	
						Kommunal andel	Spillemidler	Private midler (idrettslag)	MVA- komp			
1	Flerbrukshall	Porsgrunn Kommune	Heistad	2014	24800000	16577000	8217000	0	6200000	2000000	800000	
2	Fotball 7'er	Eidanger IL	Eidanger	2015	800000	0	267000	533000	2000000			20000
3	Basishall	Porsgrunn Kommune	Brevik	2017	26500000	20500000	6000000	0	6625000		800000	
4	Kunstgr.bane 9er	IL Hei	Heistad	2015	4500000	0	1400000	3100000	1125000	700000		
5	Skytebane 25m	Porsgrunn Pistolklubb	Lanner	2017	2200000	0	742000	1508000	556000			40000
6	Skytebane 50m	Porsgrunn Pistolklubb	Lanner	2018	2300000	0	783000	1567000	587000			50000
7	Skytebane trening	Porsgrunn Pistolklubb	Lanner	2018	740000	0	246000	494000	185000			50000
8	Skytebane 1	Eidanger jeger og fisk	Lanner	2017	846000	0	282000	564000	211000			50000
9	Skytebane 2	Eidanger jeger og fisk	Lanner	2017	758000	0	505000	253000	190000			50000
10	Skytebane 3	Eidanger jeger og fisk	Lanner	2018	758000	0	505000	253000	190000			50000
11	Tilpasning av klubbhus	Brevik Seilforening	Seivall	2017	850000	0	233000	617000	212000			10000

Liste med planlagte / ønskede ordinære anlegg i prioritert rekkefølge Kommunale anlegg

12	Dobbel idrettshall	Porsgrunn kommune	Kjølnes	2018	100000000	100000000	15000000	0			600000	
13	Ny svømme- hall	Porsgrunn kommune	Kjølnes	2018	145000000	145000000	25500000	0			1045000	
14	Rehab Skate- park Kjølnes	Porsgrunn kommune	Kjølnes	2018?	400000	400000		0				
15	Rehab gml. Svømmehall (turn/basis/ kampsport)	Porsgrunn kommune	Kjølnes	2019?								

Idrettseide anlegg som er finansiert uten kommunal andel

16	Fleridretts- anlegg	Brevik IL	Brevik	2018	4900000	0	1633000	3567000				100000
17	Delanlegg friidrett	Eidanger IL	Eidanger	2016	1650000	0	550000	1100000	413000			40000
18	Rehab. kunstgress	Hei IL	Heistad	2018?	2500000	0	850000	1000000				
20	Ny kunst- gress	Hei IL	Heistad	2019	6400000	0	2100000	4300000				100000
21	Rehab. kunstgress	Brevik IL	Brevik	2020	2500000	0	833000	1667000				100000

Liste med prioriterte nærmiljøanlegg uten kommunal andel

Pri	Anleggstype	Eier	Sted	Ønsket byggestart	Total-kostnad	Fordeling kostnader		
						Kommunal andel	Spillemidler	Private midler (idrettslag)
1	Heistad 4 - O-kart	Pors. O-lag	Heistad	2017	72000	0	46000	26000
2	Borgeåsen O-kart	Pors. O-lag	Borgeåsen	2016	50000	0	25000	25000
3	Kverndammen O-kart	Pors. O-lag	Kverndam	2015	75000	0	37000	25000
4	Ørvikåsen - O-kart	Pors. O-lag	Ørvikåsen	2017	72000	0	36000	36000
5	Stridsklev-Hovet O-kart	Pors. O-lag	Stridsklev og Hovet	2018	60000	0	30000	36000
6	Tuftepark	Brevik IL	Brevik	2018	300000	0	150000	150000

11. Oversikt over uprioriterte anlegg

Uprioritert liste kostnadsestimerte ORDINÆRE anlegg

Anleggstype	Eier	Sted	Total-kostnad	Fordeling kostnader			
				Kommunal andel	Spillemidler	Private midler (idrettslag)	Mva-komp
Flerbrukshall Vestsida	Porsgrunn kommune	Vestsida skole	37000000	21000000	10000000	6000000	
Omlegging til kunstgress	Porsgrunn kommune	Kjølnes bane 3	7400000	2934000	1962407		1471000
Utvidelse båtthall	Porsgrunn roklubb	Herøya	450000		150000		
Klubbhus	Stridsklev IL	Stridsklev	9000000		2000000		
Rehab. garderober	IF Pors	Vestsida	3000000		1000000		

Uprioritert liste over ønskede ORDINÆRE anlegg

Anleggssted	Anleggsnavn	Eier
Furulund Idrettspark	Rehab kunstgress, byggeår 03	Brevik IL
Furulund Idrettspark	Rehab løpebane friidrett	Brevik IL
Furulund Idrettspark	Rehab/ombygg klubbhus	Brevik IL
Furulund Idrettspil	Univ utform turløype bullåsen	Brevik IL
Eidangerbanen	Rehab kunstgress, byggeår 09	Eidanger Idrettslag
Lillegårdseter skyteanlegg	Klubbhus	Eidanger Jeger- og fisk
Flatane O-kart	O-kart Rehab	Hauken IL
Langangen Nord O-kart	O-kart Rehab	Hauken IL
Oklungen Øst 2 O-kart	O-kart Rehab	Hauken IL
Stormyr O-kart	O-kart Rehab	Hauken IL
Hei Idrettspark	Nye treningsbaner	Hei IL

Hei Idrettspark	Rehab kunstgress, byggeår 08	Hei IL
Herøya Idrettspark	Rehab kunstgress, byggeår 10	Herøya IF
Hydrobanen	Kunstgressbane	Hydro Ind park bil
Hydrohallen	Rehabilitering, div	Hydro Ind park bil
Pors Stadion	Tak over tribune	Pors IF
Pors Stadion	Rehab lysanlegg stadion	Pors IF
Pors Stadion	Rehab kunstgress 2, byggeår 10	Pors IF
Pors Stadion	7'er bane gress	Pors IF
Vestsiden oppvekst	Ny idrettshall	Pors IF
Kjølnes	Utvidelse skatepark	Porsgrunn kommune
Kjølnes	Kunstis	Porsgrunn kommune
Brevik Oppvekstsenter	Rehab svømmehall	Porsgrunn kommune
Kjølnes - Jarseng	Skiløype/Turløype	Porsgrunn kommune
Kjølnes Idrettspark	Rehab gressbaner	Porsgrunn kommune
Kjølnes Idrettspark	Kastsenter	Porsgrunn kommune
Kjølnes Idrettspark	Kunstisbane m kunstgress	Porsgrunn kommune
Kyststi	Tursti flere steder	Porsgrunn kommune
Kjølnes Idrettspark	Turstier	Porsgrunn kommune
Stridsklev idrettsanlegg	Idrettshall	Porsgrunn kommune
Kjølnes Idrettspark	Friidrettshall	Porsgrunn kommune
Lillegårdseter skyteanlegg	Klubbhus	Porsgrunn Pistolklubb
Lillegårdseter skyteanlegg	Skytebane 2 25 m pistol	Porsgrunn Pistolklubb
Porsgrunn Tennishall	Rehab tennishall	Porsgrunn Tennisklubb
Stridsklev IL	Rehab. turløype	Stridsklev IL
Stridsklev IL	Skibro	Stridsklev IL
Stridsklev IL	Tur/rulleskiløype	Stridsklev IL
Stridsklev IL	Ny ballbane	Stridsklev IL
Stridsklev IL	Tribune	Stridsklev IL
Stridsklev IL	Lekeplass	Stridsklev IL
Stridsklev IL	Zip-line + klatrestativ	Stridsklev IL
Frednes idrettsplass	Rehab kunstgress 11'er bane	Sundjordet IF
Frednes idrettsplass	Trenningsrom boksing	Sundjordet IF
Kjølnes Idrettspark	Rehab kunstgress 7'er bane	Urædd Fotball
Urædd kunstgress	Rehab kunstgress 11'er	Urædd Fotball
Urædd kunstgress	Rehab kunstgress 7'er	Urædd Fotball
Kjølnes Idrettspark	Rehab kunstgress 11'er bane	Urædd Fotball
Kjølnes Idrettspark	Løpebane tribune	Urædd Friidrett
Kjølnes Idrettspark	Nærmiljøsløype	Urædd Ski

Uprioritert liste over ønskede NÆRMILJØ anlegg

Anleggssted	Anleggsnavn	Eier
Furulund idrettsanlegg	Rehab. storbingen	Brevik IL
Brevik	Ballbinge	Brevik IL
Brevik	Lysanlegg	Brevik IL
Brevik	Aktivitetsflate	Brevik IL
Brevik	3'er fotballbane	Brevik IL
Brevik	2 stk 3'er fotballbaner	Brevik IL
Heistad idrettspark	Div. rehabiliteringer	Hei IL
Myrhaug stadion	Sandbaneanlegg	Langgangen IL
Kjølnes u.skole	Sandbaneanlegg	Porsgrunn kommune
Borge skole	Ballbinge	Porsgrunn kommune
Ragnhildrød	Ragnhildrød O-kart	Porsgrunn O-lag
Frednes idrettspark	Ballbinge	Sundjordet IF

Organisering og behandling

Porsgrunn kommune vedtok i sak 16/06785 planprogram for kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Arbeidet har fulgt dette grunnlaget samt plan og bygningslovens bestemmelser med hensyn til politiske behandlinger, kunngjøringer osv. Ansvaret for utarbeidelse av planen er tillagt virksomhet for kultur og det er etablert en arbeidsgruppe bestående av:

Mariann Eriksen	Kultur- og idrettssjef	Prosjektansvarlig
Jørgen Olsvoll	Fagleder Idrett	Prosjektleder
Torbjørn Krogstad	Virksomhetsleder Kommunalteknikk	Medlem
Anette Birkelid Lekman	Fagleder Eiendomsforvaltning	Medlem
Kjetil Fosse	Leder Porsgrunn Idrettsråd	Medlem

Det er tilrettelagt for bred involvering fra lag og foreninger, idrettsråd, øvrige kommunalområder, elevråd, rådet for funksjonshemmede osv. I innledende arbeid med utkast til plan er det gjennomført to folkemøter for innspill og medvirkning. Planen har vært på høring i perioden 04.05.17-01.09.17.

Planen har vært til politisk behandling i Utvalg for barn, unge og kultur 18.10.17, Formannskapet 26.10.17 og Bystyret 02.11.17. Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2027 ble vedtatt i Bystyret 02.11.17, Bh.nr. 78/17 saksnr. 17/10455.